

ТОШКЕНТ

ОҚШОМИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

МЕҲНАТДА ЯНГИ ЗАФАРЛАР САРИ

Ғайрат билан ишлайлик

«Биз эртага бутунгидан ахшироқ ишлайдиган бўлсак, у ҳолда бизнинг планларимиз бажарилибгина қолмай, балки ошириб бажарилади ҳам. Инининг биринчи кўрсаткичи бўлса, ушбу ҳафтада бизнинг иш олиб бориб, смега, ойлик ва квартал план топириқларини тўла ва ошириб бажариш — ҳар бир коллектив, ҳар бир ҳодим учун қонуни бўлиб қолмоғи керак».

(КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет ҳақида Мурожаатида).

КПСС Марказий Комитетининг партияга, бутун совет ҳақида қилган Мурожаати психимиз коллективни ўрта сизда ўқиб чиқилди ва тўла маъқулланди. Мурожаатда таъкидлаб ўтилган 1974 йилда КПСС XXIV съездининг қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун курашда меҳнат ғайрат-шижоатини оширишга, кам «чирчиқ» қўйиб, яхши сифатли маҳсулот таъёрлашга, деган ширин остида план топириқларини мўддатидан илгари бажариш учун социализм му-

собақани янада кенг авж олдиришга даъват этилган. Сўзлар, биз машинасозларнинг айни мўддамоқдир. Бизнинг темирчилик-пресслаш цехида заводда ишлаб чиқариладиган турли марнаданги компрессор машиналар учун «маҳсулот» деталлар тайёрланади. Коллективнинг ярмидан кўпи беш йиллик шахсий топириқларини мўддатидан илгари бажариш учун бошланган социализм муСОБАҚА қатнашичсидир. Аҳдими — беш йилликни тўрт йилда бажаришдир.

М. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

Тошкент подшипник ремонт заводининг участка мастери Анвар Патулаев раҳбарлик қилган ишлаб чиқарув участкаси коллективини зарбдор ишларни мўддатидан олдин бажариш мақсадида меҳнат қилишмоқда. СУРАТДА: А. Патулаев.

Амалий иш билан жавоб берамиз

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет ҳақида Мурожаатини бизнинг ақоиб ишларимиз Ленин васиятларига, Коммунистик партия ишга садоқатларини янада зўр куч билан намойиш қиладилар, беш йилликнинг туртинчи йилини зарбдор меҳнат ва аъло ўнги билан ишонлайдилар, деб «Ишонч билдирди. Ватан ёш авлодга, унинг меҳнатсеварлигига, с. йот-матонати ва фидокорлигига ишонади!»

Партиянинг бундай оқсак баҳоси ҳар бир комсомол аъзосида, ҳар бир инжигизда фазрлини тугуларини уйғотди, уларни янгидан янги ташаббуслар билан ишига, ижодий ишларига, катта ишларга қўл уришга даъват этди. Тошкент ишлари янги йилнинг биринчи куниданоқ комсомолга В. И. Ленин номи Берилганнинг 59 йиллиги ҳамда Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг олтин тўтин шарофига зарбдор вахтада туриб, меҳнат қилмоқда. Утган жума кўни шаҳарнинг кўпгина комсомол ташкилотларида КПСС Марказий Комитетини Мурожаатининг муҳомааси бўлиб ўтди. Цехларда, янги курилишларда, билим юртилари аудиторияларида партия ҳужжатининг тўқинилантирувчи сўзларига ёшлар шундай деб жавоб бердилар:

ЭЛЕКТРОН ТЕХНИКА ЗАВОДИ
Комсомоллар Ингилишига 2-деҳдаги Нина Королева бошлиқ бригаданинг барча комсомоллари, уларнинг катта ёшдаги айрим касбдошлари ҳам келишди. Бу бригада заводдаги илгор коллективлардан ҳисобланади. Қизларнинг ҳар бири уч аралаш касб эгаси, топириқларини мўдтаза 130 — 150 процент бажаришади.
Комсомоллар шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари В. Бекмирзаевнинг КПСС Марказий Комитетини Мурожаати муносабати билан ишчи ёшлар олдига турган вазифалар ҳақидаги ахборотини диққат билан тингладилар. Ҳама партия Мурожаатида шахсан ўзига тааллуқли сўзлар бор эканлигини қўли билан ҳис этгандек бўлди. Шунинг учун ҳамма янада яхшироқ меҳнат қилишга аҳд қилди.
Бригада ички маҳсулотдан бунга бўйича 1974 йил топириқларини 27 октябрда бажаришга қарор қилди. Барча цех ишлаб чиқараётган маҳсулот сифати комсомоллар назоратига олинди, ҳамма тўқини беш йилликни мўддатидан илгари адо этишга мўжза қилинган шахсий қўли билан асосида меҳнат қилди.

«УЗИТРОВХОЗ» ДОНИХА ИНСТИТУТИ
Институт ёшларини ташаббуси билан бу ерда комсомоллар тажриба конструкторлик бюроси ташкил этишга қарор қилди. Ингилишида сўзга чиққан группа комсомол ташкилотчилари Т. Касюкова ва Т. Дворецкая ўз бўлимларидаги урғуқларни номидан: нимамизга қўшимча социализм мажбурият оламиз — меҳнат унмдорлигини 20 процентга оширамиз, лойиҳалар сифатини яхшилаймиз, йиллик топириқини 25

ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИНИНГ ИНИРУВ ФАБРИКАСИ
Тўқимачилик комбинатининг 3-инирув фабрикасининг 130 нафар комсомол аъзоси КПСС Марказий Комитетининг Мурожаатини янги маъқуллади. КПСС XXIV съезди қарорларининг ҳаётига жорий этилишига янада зўр куч-ғайрат сарфлашга аҳд қилди. Жулянда комсомол-ёшлар бригадаси йиллик планни 5 декабрда адо этди: ВЛКСМ XVII съезди очилгандан кунчага пландан ташқари, 3,5 тонна, республикамиз олтин тўйига ҳама 7 тонна йингирилган иш ишлаб чиқарилади. Комсомолларнинг ҳаммаси Лениннинг ишчи аъло баҳога топириқларидир.

ПАРДОЗЛАШ ТРЕСТИНИНГ 11-КЎРИЛИШ БОШҚАРМАСИ
Михаил Ивченко бошлиқ пардозлаш трести 11-кўрилиш бошқармаси бўёқчилар бригадасининг барча комсомоллари КПСС Марказий Комитетини Мурожаатини муҳомааси бўлиб ўтди. Бу коллектив йиллик топириқини республикамиз олтин тўйига бажаришда улкан маррани белгилади. Янги техниканинг жорий этилиши ва касб маҳоратининг ошириб борилиши ҳисобига меҳнат унмдорлиги 1,5 — 2 баравар оширилди. 1974 йил бригадани 12 ишчи қабул қилиши, уларнинг ҳаммасига бўйича касб билан бирга яна ички-ўз аралаш касб ўргатишга қарор қилинди.

М. Нуриданов фотолари.

МЕТРОСОЗЛАР АҲДИ

Н. Морозов бошлиқ 1-участка даҳимчилари 2-тувель отрядидан эмас, «Главтоннель-метро-строй» трестига ҳам пешқадамлик қилиб келяпти. Бригада аъзолари ўтган йили участкалараро социализм мусобақада ақсиз қатнашиб, барча имкониятларини янги солган ҳолда меҳнат қилдилар. Маажур бригада коллективини В. Садонников бошлиқ 2-участка метросозлари билан мусобақалашган эди. Морозовчилар йиллик иш планини бир ой илгари адо этиб, мусобақада гўлиб чинишди.
2-тувель отрядида бундай илгор коллективлар кўплаб топилади. Уларнинг умули меҳнатлари туфайли ўтган йилда пландигидан 200 минг сўмдан зиёд иш бажарилади.
Маажур бригада метросозлари бу йил тўртта станцияда даҳим ишларини тугаллашлари керак. Улар Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллиги нишонланадиган юбилей йилида Чилонзор ва Ҳамза станцияларини фойдаланишга топиришга, шунингдек, Октябрь революцияси бекатларида қурилиш ишларини ниҳосига етказишга аҳд қилдилар.
Илгор метросозлар янги йилнинг биринчи иш кўни нормасини бир ярим ҳисса ортиги билан ақунладилар.

М. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

Шаҳримиздаги асбобсозлик заводининг меҳнат аҳли тўқини беш йиллик топириқларини бажариш борасида баракани меҳнат қилиб, барча буржумларини ўз вақтида сифатли тайёрлаб бермоқда. Корхонада беш йиллик топириқларини мўддатидан анча аввал бажаришга аҳд қилган меҳнатчилар сонини ошди бора, янги, Мана бу суратда ўз топириқларини доим 1,5 баравар бажарган моҳир пармаловчи-талчи Утқур Умаровнинг кўрби турибсиз.

«ПРАВДА» САҲИФАЛАРИДА
«Зарбдор меҳнати» — Ватанга газетанинг бугунги бош мақола ан шундай номланди.
Жанубий Вьетнам Миллий озодлик fronti Марназий Комитети Президумининг Рамси, Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион хукумати Маслаҳат кенгаширининг раиси доктор Нгуен Ху Тхо ва Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион хукумати, нинг Рамси Хюнь Тан Фатнинг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марназий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президумининг Рамси Н. В. Подгорный ва СССР Министрлар Советининг Рамси А. Н. Косигинга жавоб телеграммаси эълон қилинган. Телеграммада Жанубий Вьетнам Миллий озодлик fronti ташкил этилган, лизинг 13 йиллиги муносабати билан йўлдан, ган илгари қардошларча таъбирлар учун самийини миннатдорчилини изҳор қилинади.
КПСС Марназий Комитетини Сийёк бюроси аъзоллигига кандидат, КПСС Марназий Комитетини секретари В. Н. Пономарев бошчилигидаги КПСС делегацияси 6 январда Москвадан Прагага жўнаб кетди. Делегация «Проблеми мира и социализма» журналининг ишчи муҳомааси қилиш бўйича коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг йиғилишида иштирок этади.
КПСС Марназий Комитетининг Мурожаатини 9-беш йилликнинг туртинчи-аниқ о в ч и йилининг биринчи кўнлариданоқ смега, ойлик ва квартал топириқларини бажариш ва ошириб адо этиш ҳар бир коллектив аъзосининг қонуни бўлиши лозимлиги ўқитилган.
Бригадами Тошкент метрополитени н и н и г «Чилонзор» станциясида С. Раҳимов номли бекат томоғга бир смегада 2,5 — 3 метрга етказиб даҳим қилинган 150-160 процентдан адо этилмоқда. Бунга биз иш вақтининг ҳар бир дақиқасидан умули фойдаланиш орқали эришишмоқдиз. Бу иш суръатини партия мизини Мурожаатига амалий жавоб қилиш Р. ШКАРАБИЕВ, «Главтоннель-метро-строй» 2-тувель отряди 1-участкасининг даҳимчиси.

М. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

Суръатни ошириб

КПСС Марназий Комитетининг партияга, совет ҳақида қилган Мурожаатномасида қилган даҳимчилари йилда қўрилиш йилда қўрилишимиз фидокорона меҳнат қилиб, 30 миллион сўмдан зиёд қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишига қарор қилинди. Албатта бундай улкан маблағининг сарф этилишида тошкентлик бинокорларнинг ҳам ҳиссаси бор.
Участкамиз ўтган йили яхши меҳнат қилиб, «Главтоннель-метро-строй» трестининг йиллик тувель отряди участкаларини ўрта-сиздаги меҳнат беллашувига пешқадамлик қилди.
Участкамиз даҳимчилари 2 миллион сўмга янги бинокорлик ишларини амалга оширишди. Отрядимиз эса саккиз миллион сўмдан зиёд иш бажариб, йиллик планни 21 декабрда адо этди.

КПСС Марназий Комитетининг Мурожаатини 9-беш йилликнинг туртинчи-аниқ о в ч и йилининг биринчи кўнлариданоқ смега, ойлик ва квартал топириқларини бажариш ва ошириб адо этиш ҳар бир коллектив аъзосининг қонуни бўлиши лозимлиги ўқитилган.
Бригадами Тошкент метрополитени н и н и г «Чилонзор» станциясида С. Раҳимов номли бекат томоғга бир смегада 2,5 — 3 метрга етказиб даҳим қилинган 150-160 процентдан адо этилмоқда. Бунга биз иш вақтининг ҳар бир дақиқасидан умули фойдаланиш орқали эришишмоқдиз. Бу иш суръатини партия мизини Мурожаатига амалий жавоб қилиш Р. ШКАРАБИЕВ, «Главтоннель-метро-строй» 2-тувель отряди 1-участкасининг даҳимчиси.

Транспортчилар ғайрати

9-беш йилликнинг ҳал қилувчи йили «Главтоннель-метро-строй» трестининг йиллик тувель отряди участкаларини ўрта-сиздаги меҳнат беллашувига пешқадамлик қилди.
Участкамиз даҳимчилари 2 миллион сўмга янги бинокорлик ишларини амалга оширишди. Отрядимиз эса саккиз миллион сўмдан зиёд иш бажариб, йиллик планни 21 декабрда адо этди.
1974 йилнинг йилнинг кварталли ҳисобига иш бажаришмоқда. Бу ишларни топириқларини бажариш ва оширишда коллектив ўрасидаги меҳнат беллашувига ҳам гўлибни қилиб, 1973 йилги со-циализм мусобақада пешқадамлик берилган ишчи билан тақдирландилар.
Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллиги юбилейини муносабати билан кўнлиб олинган аҳд қилган 4. автоколонна меҳнатсеварлари аниқловчи йил топириқларини бажаришга киришдилар. Улар эришилган ютуқларини янада муштахламаб, юбилей йилида ҳам қўшимча ютуқларини қўлга киритишга аҳд қилдилар.
Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллиги юбилейини муносабати билан кўнлиб олинган аҳд қилган 4. автоколонна меҳнатсеварлари аниқловчи йил топириқларини бажаришга киришдилар. Улар эришилган ютуқларини янада муштахламаб, юбилей йилида ҳам қўшимча ютуқларини қўлга киритишга аҳд қилдилар.

БАҒДОД. Совет ва Ироқ мутахассислари гуруҳлари Бағдоднинг Ғарб-Шимолидаги Феллузи районига идаришу ишларини бошлаб юборди. Бу ерда Фрот дари, си бунда каналга сув чиқариб берадиган узел куриш мўжламлимоқда.
Янги гидротехника иншооти тўғрисида ма-

ТРАМВАЙ ҚАТНАЙ БОШЛАДИ

Шаҳримизда янги — 26-трамвай маршрути ишга туширилди. У Ҳамза станцияси ва «Қўйлиқ-3» турар жойи массиви ораллигида қатнамоқда. Унга ҳар бири 127 бўйдоғига мўжза қилинган «РБЗ-6» маркали замонавий вагонлар қўйилди.
Илгори янги маршрутни мўддатидан илгари фойдаланишга топириган Тошкент трамвай-троллейбус бошқармаси ремонтчиларидан хурсанд.

ТИИИМСХ янгиликлари

ТЕРИ ҚУРИТАДИГАН МАШИНА
Кўпгина гидроншоот қурилишларида трутчи-метр гомт кўл келтириши, У ерда ушбу таркибининг аниқлаш, унинг хоссаларини ва сифатини белгилашда ишлатилган асбоб бўлиб, алпаратин институт конструкторлик бюроси ходимлари яратган.
Еш ижодкорлар ишлаб чиққан бундай приборлар ундан ошиб кетди. Масалан, тери кўришдаги сушилма қорни соатда 60 га яқин илгори терини қуриштириб беради. У «Фосфор» совхозида синиб ёрланмоқда.
Ижтимоий касб факультетларининг кўриш курси бўлиб ўтди. Бу кўришда институт студентлари кўриш бахт тулаб, биринчи ўринини эгалладилар. Улар Киев шаҳарига бориб, ўз санъатларини намойиш қилиб келдилар.

«ОРЗУ» ВА «ОРОМ» МУВАФФАҚИЯТИ

Ижтимоий касб факультетининг институтда кўриш ҳисобланади. Унинг ташкил этилишида ушбу факультетнинг 8 та бўлими бор. Булар ўзбек халқ музика ва ширинлари, рус халқ кўришлари, эстрада, драма, ишчи мухбири, фото ва лекторлар бўлими ҳисобланади.
СССР Кишлоқ хўжалиқ министрининг қарори билан янгида институтда Урта Осиё ва Қозғоғистон қишлоқ хўжалиқ институтлари ижтимоий касб факультетларининг кўриш курси бўлиб ўтди. Бу кўришда институт студентлари кўриш бахт тулаб, биринчи ўринини эгалладилар. Улар Киев шаҳарига бориб, ўз санъатларини намойиш қилиб келдилар.

«РУС ҚИШИ» БАЙРАМИ

Алоқа бўлимлари ходимлари Сергели аҳолига ақойиб тақдирномалар етказиб бердилар. Унда қўлидаги сўзлар ёзилган.
«Қимматли дўстим, сени «Рус қиши» байрамига тақдир қилди!» Қорбо ва қорқиз».

ЖАҲОН ОИНАСИ

Ташқи ишлар министри қилиб Педро Портина Маури, ички ишлар министри қилиб Хосе Гарсия Эрнандес таъинланди. Антонио Баррера де Иримо молия министри бўлиб қолди.
Карлос Ариас Наварро 20 декабрда Бадридан Луис Карреро Вилано

«Денгиз ва санъат»

ШАРАФЛИ 50 ЙИЛ

Турфа ҳам келди саодатли улуғ давронимиз, Шоду хуррамликдадур ҳар лаҳзаю, ҳар онимиз. Илму фанга хону бекалр гов бўлиб йўл бермади, Батр оломай ўтди қобил олим-деҳқонимиз, Жилва қилди субҳи Октябр ёру бўлди жаҳон, Ўз ҳуқуқи оиди кўлга ақлимиз, инқонимиз, Турғи йўлга бошлади девлат адолатворваримиз, Кеча-қундуз бошимизда соядек қалқонимиз.

ҲАБИБИ

Маърифатдан баҳра олди тенг ҳама эриқ аёл, То абад роҳатда бўлғай бу жафо қаш жонимиз, Халқимиз касб айлади сонсиз хунар кўз кўрмаган, Кўкка учди. Ойга чиқди қолмади армонимиз, Касбимизнинг сони йўқ, поёни йўқ ибратнома, Топди 50 йилда илму-қудрату им конимиз, Ташна сахраларни тиргиздек бериб обу-ҳаёт, Бўлди яшнб бабоҳо чексиз қоқ ол тинг қонимиз, Бундайки суръатин бу дунё кўш кўрган эмас, Топди зийнатлар Ҳабибий тариху достонимиз.

Азиз инсон узинг

Жон ўзинг, дармон ўзинг, даврон ўзинг, Соҳиб дарвону чин инсон ўзинг, Сен ўзинг юлдуз билан ою-кўёш, Тоғу дарё еру ҳам осмон ўзинг, Ноил кезматлар ширин худдинг эрур, Қонил лавзат бот ўзинг, ботбон ўзинг, Ердан унган ҳар уруғ бир мўъжизам, Илм ўзинг, ҳикмат ўзинг, деҳқон ўзинг, Соҳибсен эрқу меҳнат, мулкнинг, Бахту толе тахтида султон ўзинг, Тинч-омонлик қудратисен мисл йўқ, Ер юзида мўътабар дархон ўзинг, Сен ўзинг юксак фазо сайёҳи ҳам, Қаҳармон устида эрр қарвон ўзинг, Душманнинг дўстларинг кўш шубҳасиз, Еру-дўстлик мулкига поёбон ўзинг, Эриг муқаддас эрр қитобинг соҳиб Тарихий девон ўзинг, достон ўзинг, Ер юзин халқига дастурхон элиб, Айлаган меҳмон саҳий мезбон ўзинг, Дони мен сен билан, сен мен билан, Менданг имон ўзинг, вилдон ўзинг, Чунки сен Ленин билан бир ҳаминафас, Коммунист, элга шараф ҳам шон ўзинг, Эригиб мақсада етди Чустий ҳам Олийҳикмат, марду чин инсон ўзинг.

ҚУВНОҚ САТРАЛАР

Бемор дўстига ўз соғлиғидан шикоят қилди.
— Мен икки врачга мурожаат қилдим. Бир денгиз бўйида бўлишни, иккинчиси эса тўпроқ шёда юришни маслаҳат берди. Нима қилишни билмай қолдим.
— Бунинг йўли осон, денгиз бўйига шёда борсан-да!
— Ҳайронман, хотинимнинг тугилган кунига нима олсам экан...
— Узида сўраб қўяю!
— Э, менда бунча пул қайда дейсан...
— Дада, иенга қарнай олиб беринг.
— Олиб берсам мен тинч қўймайсан-да!
— Пуқ, мен қарнайни фақат сиз ухлаганингизда чаламан.
— Уғлим, сенинг ёшиңда мен ҳеч кимни алдамаганман.
— Булмас, неча ёшдан бошлагансан?
— Харидор: — Сиздан бир китоб сотиб олмоқчиман, ҳайронман қайси бирини олсам экан.
Сотувчи: — Енгил бир бирортасини олинг.
Харидор: — Машинадан, менга бари-бардан.
М. Исмоилхўжаева таржумаси.

07 банд... Нихот икки соатлардан кейин тоқти тоқ бўлган пайтда узоқ кутилган жавобни эшитди: «Шаҳарларо телефон станцияси эшитди».
— Салом, яхши қиз! — деди у.
— Бир минут, — деди қиз.
У бир оз кутди, ҳозир телефон трубкиси орқали баён қиладиган фикрларини бир жойга тўплади, телефон сими етган жойга ҳонда у ёшдан бу ёнча юра бошладу ва яна ўттирд.
Трубадан ҳеч садо чиқмасди.
— Алаво, яхши қиз! — деди у.
— Трубкини осиб қўйманг, — деди навбатчи қиз.
Самолёт учиниға уч соат бор. У озиниғи суллаб кўриб, соқорини олиши кераклиғи эсига тушди. Электр сонал олгинчи ишга солди. Ленин телефон трубкиси орқали билан қисиб турган ҳонда ёқоқ ола олмаслиғини тушунди.
— Яхши қиз, мен шошинич қаназ бери-

ГЎЗАЛЛИК ИЖОДКОРИ

Тошкент чини заводи бадий лабораториясини корхонанинг эстетика маркази деб аташ мумкин. Ҳамшаҳарларимиз талабига жавоб бериши керак бўлган чини идишларнинг тўғич нусхаси дастлаб ана шу ерда бунёдга келди.
Ушбу юбилей йилида завод ўз харидорларига бир қанча янги маҳсулотлар етказиб бериш ниятида. Завод лабораториясида халқимизнинг эстетик талабларига мос келадиган маҳсулот намуналарини яратилган. Заводнинг етакчи расмий керамичи Анвар Нурбаев бу борада самарали ижод қилган санъаткорлардан. У заводида 20 йилдан ортиқ меҳнат қилмоқда. Турли-туман чини буюмлар ана шу санъаткор қўлида илк бор сайқал тошган.

Бу йил ҳам ҳамшаҳарларимизга «Тоғ», «Баҳор», «Олма гули», «Кўз», «Самарқанд осмони» деген номлар билан янги маҳсулотлар — шёда, чойнақ, лаган, коса ва бошқа идишлар ишлаб чиқарилади.
Завод бадий лабораториясида яратилган кўпгина лойиҳалар енгил сановат маҳсулотлари асортименти Бутуниттифок институтида аъло баҳо олди ва кенг миқдорда ишлаб чиқаришга тасвир этилди.

ЎЗБЕК ҚУЛОЛЧИЛИК БУЮМЛАРИ ПОЛЬШАДА

Яқинда Польшада совет халқ санъатининг катта тавассути билан намойиш қилинди. Варшава шаҳрида очилиб кўрғазмага ўн мингларча томошабинлар тўпланиди. Улар Совет Иттифоқи халқ санъаткорларининг 500 га яқин асарларини томоша қилиди.
Бу кўрғазманинг ўнги хос хусусияти бор эди. Унда махсус профессионал тайёрлаган кўрмаган амалий санъат вакиллари асарларини намойиш қилинган эди. Бизнинг республикамиздан ҳам бир қанча ҳаваскор амалий санъат усталарининг асарлари кўрғазмага тасвир этилди. Булар орасида Хамро Раҳимов, Умар Жўрақулов, Раимберди Матчонов, Маҳкам Облоқуловларнинг асарлари бор эди. Оқидий тўпроқдан қўз оқидан даражада гўзал санъат асарлари — идиш ва ўйинчоқлар яратган ватандошларимизнинг маҳорати поляк санъатсаварларига жуда манзур бўлди.

Ўзбекистон ССР Маданият ва ҳаёт соҳасида республика телевидениеси музика редакцияси ҳамкорлигида уюштирилган «Чашма» ашула ва рақс ансамблини конкурс қўлаб халқ истеъодкорларини гурираб ўсишига катта кўмак берди.
СУРАТДА: Андижон области Москва район маданият уйи қўшиғида «Чашма» ансамблининг чирқиши.

УНИНГ умр йўлида рўй берган икки сирли ва сеҳрли ҳолатдан иккинчисининг ҳам ўз тарихи бор...
Бахтиёр ишлаб ўтирган хонага кўпдан буюн Каромат она ўйчан кирар, депордага расмларга ҳафсаласиз эниқлиб, ниҳоят қузур-қуф тортарди. У кўпдан буюн ўзига ёши катта бўлиб қолгани, уйланиши кераклигини гапирар, йўқса йигитнинг йигитлик ҳақиқати тегадиган маълумотлар ҳам қичқиниш мумкинлигини айтиб, қўрқитмоқчи бўларди.
— Бизнинг йигитимиз қачон уйланаркан?! — дерди она, худди учинчи бир киши ҳақида сўзлаётгандек оҳангда.
— Йигит ҳали-бери уйланмайд, шенқайди, — дерди худди ўша оҳангда Бахтиёр.
— Бизнинг йигитга Назраннинг кўнгли бор, — дерди она.
— Назира жуда яхши қиз! — дерди Бахтиёр қўлидаги муқабал билан тахтага тортилган мато олдидан тик турганича. — Муви, меҳнатқаш қиз...
— Назира бир хонадонни обод қила олади! Бизнинг уйимизни обод қилса, ёмон бўлмасди.
— Утинган бу қизга уйланмас керак... умуман ҳали-бери уйланмас керак...
— Нимага ўйланмаскан?!
— Чунки, унинг қайлиғи бор... қайлиғи... биринчи қайлиғи расмлар!
— Умри энди шундай ўтандими?!
— Пуқ, албатта... ахир, у ҳам инсон. Нимгадир кўнгли қўйиши мумкин... ҳар қалай, умри биринчи қайлиғи зиядан ўтиб кетмас...

билан сўзлашишга ор қиларди. Бироқ, Бахтиёрнинг ўзини ганин давом эттирди. У шухрат бобода ҳаёт — бошида санъат соҳасидан кишиларга нисбатан артистларга саховатли муносабатда эканлигини айтиди. Кейин қизга, уни қайси ролларда кўргани, қачон қўзига яхши кўрибди, қачон театрда юрадида малол билан чиқиб кетганини айтиди. Йигитнинг сўзларидан шунчаки муҳаббатнинг илтифоти сўзлардан кўпроқ маъно ва оҳанг борлиғи қизни қизиқтириб қўйдими, энди мулоқим қаради.
— Кечирасиз, ўзи сизнинг касбиниз нима?! — сўради у ва кўнгли қўйди. — Қизиққанмига сабаб, гапларинг дайдиришга парчасидай сўниқ тус олдинг. Қўзларда нима даромаднинг ҳолатини бундай алмашиб туриши динқатин жалб етар — «қўзлар юрагига кўзгў!» — деган гапни эста соларди. Унинг сочлари қалин, юмшоқ, хушбўй эди.
Барнолар уйи... бунда қизнинг ўзидан булак, сочлари оқ, аммо ҳали тетик ва қисқини баланд кўрганга қарини онаси бор... Нова, қандайдир буршиб-бужмайган, юрганга, турганда ҳам — куниниған анаси, юзи барнашдек, қўзлари ёрқай, шадлоқ, кенояси... Булар қизнинг еру дўстлари бўлиб деган муаммо устида беҳа ва кундуз оромсиз бош қотирди... Шунда, кичик бир воқеа содир бўлиб, у кўп гапларга тушунди, эзилди. Барно эшида кўринди. Унинг катта, сим-сиёқ қўзлари тинч шўъла таратар, тўйдан буюн ўтган икки ой давомиди илк дафъа борларди. У Бахтиёрга яқинлашиб, сумкасини очди. Қўзидан бир қутичани оқди. Қўзидан эли, ярироқ, тилла узун бор эди. Барно бунинг ўзига ўртоқлари соғва қилишганини айтиди. Бахтиёрнинг ёнида тик туриб, унинг бошини бағрига шодон босди, сочларини силди, ўйнади...
Бахтиёр шу кун «Менинг ўртоқларим олдидан паст келишим уят! Мен ҳам нимадир қилишим керак!» — деган ҳаёлга борди. У эртаси кунни Тулагандан қара кўтарди ва орадан уч кун ўтказиб, мағанидан тилла ҳалқа сотиб олди. Барнога «Мана буям сизга!» — деб, соғва қилди. Инсон молу мулк, бевақ, қаманно учун дунёда яшамайди, керак бўлса, бир дамлик саодатга, юмшоқ бир қулгига дунё мулкнинг бериб юборарди. Молу мулк ҳамма нарсага сотиб олишга қодир, аммо саодатни, қулгини сотиб ололмайдил! Барно ҳалқанга тикилиб, қулгига тақиб кўрди, пичирлаб «Яхши... чиройли, а?» — деди, аммо унинг қўзлари худди тўнқ қўши нурларига ўхшаб тинч шўъла таратмади...
Бахтиёр эзилди... Барнонинг унч севмаслиғи биланди... эзилди...
Ҳар бир инсоний ҳолатнинг ибтидоис бўлгани сингари, интиҳос ҳам бор!
Улар неча томон уйда бесас ўтиришаркан, девордан соатнинг қичқилиши сезилар, одамларга дахлисиз кўзга «чин-чин» — деб сўзлаган соат қичқига умрининг қисқалиғини, бебаҳо дунёда зерикли, сиқилиб яшайдан хунуқроқ ҳол йўқлигини эс-латарди.
— Сиз билан икки оғиз гапласам майлими?! — деди Бахтиёр.
— Майли... — ҳазин жилмайди Барно.
— Биласизми... Мен сизни яхши кўрдим, сизнинг майлингни, юрагингни билан ишим бўлди... Мен худбинлик қилдим... Энди эзилганим! Сиз мен яхши кўрмайсиз!
— Тўғри... — бўшгина жавоб қайтарди Барно. — Нима қилай, умид билан сизга эргашдим. Лекин яхши кўрмадим... Сизни жудам ҳурмат қиламан, шунинг учун ҳалиям бир кун яхши кўриш умиди билан юрибман...
— Билмадим, бу ёғи нима бўларкин?! — пичирлади Бахтиёр — Агар... умуман, икитёр ўзингизда! Мен сизни яхши кўраман, гапиршим ҳам қийин...
Омон МУХТОРОВ

«БЕКАТ» ҚИССА. СИДА ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ — ЕШЛАР ҲАЁТИ ХИҚОЯ ҚИЛИНАДИ. ҚУЯИДА СИЗ ШУ ҚИССАДАН ПАРЧА УҚИЯСИЗ.

гиз тўғри... жудаём тўғри! Бахтиёр ўз касбу қори ҳақида тўқилдилик гапирди, бундан сўнг қиз билан сўхбат учунгина учрашиш мумкинми — йўқлиғини қўрқув ва илтижо билан сўради.
— Майли... — деди қиз.
— Бизникига бир келинг... олдидан агар қўнғироқ қилсангиз, яна ҳам яхши, чунки, бизнинг уйдагилар сизни танишмайди, мен уйда бўлмаслигини ҳам мумкин...
Улар қўриша бошладилар. Гоҳ театр эшигиде, гоҳ кўча-кўйда, гоҳ Барнолар уйда Бахтиёрга висол дамларини насоб етар, қарилар учун ҳайит, болалар учун байрам қандай шодна кун бўлса, йигит учун қиз билан қўришадиган қулари шундай муқаддас бўлиб қолди. У шерб еишга тушди, «Ча-ризо» деган расмини чиза бошлади. Барно, назаридан ҳамон қўшин эди, бир кўшиқни, унч сўнгитгача шикқини, унч сўнгитгача эшитмай қолшдан кўрарларовна ўзини чирокча ургатди. Ўзини ўт бўлиб ёнган қизга ургани-ургани эди. Барно ўз кўрнини, фель-авторни, бутун борлиғи билан унинг юрагига чирди.
Бу, қиз олдига, оёғи ерга тегибтандек тез юрар, шамолга ўхшар, ҳаттоки ростдан ҳам гўё учар ва ёлғиз қанотлариниға кўзга кўринмасди. Қиз вужудининг ярим юқори қисми олдига, га интилган, бу билан ҳам уяётганга ўхшарди. Қулгана, дадада янги сал қўйиға тортиб, оғзи кичик очилар, юқори томондан тенис тиш қатораси ариқарб кўрнарди. Қўзлариде Ҳасрат, ёки хуррамлик — фақат шу икки ҳолат ойдан акс етарди. Шоднаса, қўзларни худди тонг қўши нурларига ўхшаб тинч шўъла таратар, иккинса, қўзларни кан-

Бир кун Бахтиёр яна қизнинг уйига борди. Уйда қиздан булак ҳеч ким қўрқинмади. Қиз хивчидан тўқилган курсида китоб кўриб ўтирар, қизнинг вазмин ўтириши, китобга қаттиқ боғланишида жиддий акс етарди...
Бахтиёр хонада нари-бери юрди ва қизга ордан ақин-лақин, унинг селларига қўзларини қўйди. Кейин, елқаларини қўчди, асабий қўчди, унинг бошини бағрига босиб, юзлари, қўзларидан ўнди.
— Мен сизни яхши кўраман... Наҳот, билмасангиз... яхши кўраман!... биринчи кундан буюн... яхши кўраман!
Қиз бошини унинг бағридан оҳиста тортиди. Бундай муносабатни кутмагандек, бошда сесланди, кейин ўйчан қиёфага кирди, кейин мулоқим, аммо ҳазин жилмайди.
— Биламан, — деди у. — Сиз мен яхши кўрасиз...
Қизнинг бу гапига «Сиз мен яхши кўрасиз, лекин мен сизни яхши кўрмаймман!» — деган маъно бўлишига Бахтиёр ушунда тўқинмади, қўрқув ҳаяжон ҳаётда бундай ҳолатни олдин бошдан кечирмаганлик оқибатида, у қизнинг сўзларига яхши тушуномлади, қўш қуллардан сўнгитна, ўша кунни эсладди, ва тушунди. «Биламан, сиз мен яхши кўрасиз!» — деган эди қиз. — Лекин, мен сизни яхши кўрмаймман!»
Инсон — умидли, инсон умид билан хатога йўл қўйиши мумкин! Шу умид уни яна қиз томон етказди.
Улар яна қўриша бошладилар.
Бахтиёрга қиз олдиндан эйтибборди, олдиндан илқ мумолада бўла бошлади. Тўйга розилик берди... Тўй ҳам ўтди...

«Денгиз хаёли»

Эҳтиросли грузин совет шоири Карло Каладзе ўзининг 40 йилдан мўлроқ ижоди билан умум-совет адабиётининг юксалиғига ҳам муносиб ҳисса қўшди. Гафур Гулом номидаги адабиёт ва санъат наشريёти Карло Каладзега ўзбек тилига тар, нима қилган биринчи китоби «Денгиз хаёли» босмадан чинарди. Бу шеърий мажмуада шоирнинг 40 йиллик ижодидан намуналар берилган. Ериён образлиқ, грузин халқига хос шиддат, эҳтирос — булар Карло Каладзе шеърининг хос муштарак хусусиятларидир. Шоирнинг хаёли уфқи денгиздек чексиз. Эзгуликлар сари елиб бораётган бевоқ аргумоқ; кувшини кўшиқ билан китиб олиш учун ўзини унутар даражада юксак парвоз қилаётган, оқибат юраги бардош беролмай, ангиз тепасига номис қўлаётган тур, гаи—булар ўша хаёл уфқидан ўтиб, бизнинг тасаввуримизга сингувчи ёрин образларидир.

Истеъодли шоир Рауф Парфи тариниғисда чоп этилган бу шеърини тўплам, шубҳасиз, ўзбек шеържонларига манзур бўлади.

«Кўклам табассуми»

Еш шоир Абдулла Шеринг номи шеърини муҳлисларига таниш. У кўп йиллардан бери республикамизда матбуотда ўз шеърлари билан иштирок этиб келмоқда.
Яқинда Абдулла Шеринг илк шеърини тўплам гафур Гулом номидаги адабиёт ва санъат наشريёти томонидан босиб чиқарилиди. «Кўклам табассуми» деб номланган бу китобдан ёшлик орзу-уйларни, ишк-муҳаббат, Ватан, она тўпроқ ҳақидаги шеърлар ўрин олган. Муаллиф ўз кечинмаларини сода, равои, ўйноқ оҳангда баён этади.

«Танланган шеърлар»

Буюк венгер шоири Шандор Петефи тўғли, ганига 150 йил ўтди. Шу муносабат билан Гафур Гулом номидаги адабиёт ва санъат наشريёти ўзбек китобхонларига яхши тўхта ҳаётдан. Шерининг танланган шеърлари ўзбек тилида нашр қилинди. Шунингдек, тўпламдан «Тантак Ишток» достони ҳам ўрин олган.
Шерининг бутун дунёда севиб ўқилганган бу шеърларида сеғви изтироблари, халққа хайри, хоҳлик туйғуларни, эксплуататорларга нисбатан ғазаб иқюла сезилиб туради. Шеърлар ва достони шоирлардан О. Шонурва, М. Жалил, Шунрелло, З. Обидов, О. Матжон таржима қилишган.

«Қоратол»

60-йилларнинг иккинчи йрмида шеърятимиз майдонига кўпгина истеъодли ёшлар кириб келди. Шулардан бири Муҳаммадал Қўшоновдир.
Гафур Гулом номидаги адабиёт ва санъат наشريёти бу шоирнинг биринчи шеърини тўплами «Қоратол»ни нашрдан чиқарди. Тўпламдаги шеърларда Ватан, халқ, бунёдкорона меҳнат зағфи, бахт-саодат туйғуларни самимий талқин этилади.
М. САЛОМОВ.

ШИМОЛГА ЙЎЛАНМА

Яқинда шахримизнинг танил расмоларидан бири — анварелчи Г. Чиганов бир қанча расмолар орасида Кольск ярим оролига йўлланма олди. Мамлакатимизнинг турли чеккаларидан тўпланган бир неча расмолар ярим оролда 40 кун бўлдилар. Улар Мурманск балиқчилик, Кировск кончилари, Кандакани металлургия, Умба ўрмончилари, Терибери ҳаётини ўрганиши, ярим эроз табиатини кўздан кечиришди.

СУРАТЛАРДА: А. Нуръомон ш устиде; расом яратган «Кўзсервинг»; Польша кўрғазмасида Хамро Раҳимовнинг сопол ўйинчоқлари катта қизиқтич уюлди. Бу эса шахрсебалик қулол Абдукарим Хазратқуловнинг сополдан ясаган идишлари.
Ө. АПУХТИН. Автор фотолари.

— Яхши қиз, мен ҳеч нарсани қаназ қилмоқчимасман! — деди у.
— Трубкини осиб қўйманг, — деди навбатчи қиз.
У трубкини иккинчи қўлга олди ва яна хаёлга берилиб кетди. У борини ҳақида огоҳлантирмаддан, қўлида гул билан кириб борарди. Катта уни кўриб, пол

«БИР МИНУТ»

— Яхши қиз, мен ҳеч нарсани қаназ қилмоқчимасман! — деди у.
— Трубкини осиб қўйманг, — деди навбатчи қиз.
Самолёт учиниға уч соат бор. У озиниғи суллаб кўриб, соқорини олиши кераклиғи эсига тушди. Электр сонал олгинчи ишга солди. Ленин телефон трубкиси орқали билан қисиб турган ҳонда ёқоқ ола олмаслиғини тушунди.
— Яхши қиз, мен шошинич қаназ бери-

